

РІШЕННЯ № 123

Щодо неприпустимості залучення адвоката до конфіденційної співпраці з органами досудового розслідування при наявній згоді клієнта

«15» листопада 2019 року

м. Київ

Рада адвокатів України, керуючись статтями 55, 57 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», Положенням про Раду адвокатів України, **вирішила:**

1. Затвердити роз'яснення щодо неприпустимості залучення адвоката до конфіденційної співпраці з органами досудового розслідування при наявній згоді клієнта (додається).
2. Секретарю Ради адвокатів України про прийняте рішення повідомити заявника, а також на офіційному веб-сайті Національної асоціації адвокатів України.

Голова Ради адвокатів України

/підпис/

Л.П. Ізовітова

Секретар Ради адвокатів України

/підпис/

І.В. Колесников

**Щодо неприпустимості залучення
адвоката до конфіденційної співпраці
з органами досудового розслідування
при наявній згоді клієнта**

Рада адвокатів України, розглянувши звернення Голови Ради адвокатів Харківської області Гайворонської В.В. від 02 жовтня 2019 року № 640 щодо надання роз'яснення про припустимість/неприпустимість залучення адвоката до конфіденційної співпраці з органами досудового розслідування при наявній згоді клієнта на ці дії у контексті Правил адвокатської етики, звертає увагу на наступне.

Згідно Закону України від 5 липня 2012 року № 5076-VI «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» (надалі – Закон), адвокатура є незалежною від органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їх посадових та службових осіб. Адвокатська діяльність, здійснюється на принципах верховенства права, законності, незалежності, конфіденційності та уникнення конфлікту інтересів.

Адвокату, адвокатському бюро або адвокатському об'єднанню забороняється укладати договір про надання правової допомоги у разі конфлікту інтересів. Зокрема, адвокату забороняється укладати договір про надання правової допомоги і він зобов'язаний відмовитися від виконання договору, укладеного адвокатом, адвокатським бюро або адвокатським об'єднанням, якщо результат, досягнення якого бажає клієнт, або засоби його досягнення, на яких він наполягає, є протиправними, суперечать моральним засадам суспільства, присязі адвоката України, правилам адвокатської етики (стаття 28 Закону).

Згідно частини першої статті 21 Закону під час здійснення адвокатської діяльності адвокат зобов'язаний дотримуватися присяги адвоката України та правил адвокатської етики; невідкладно повідомляти клієнта про виникнення конфлікту інтересів.

Також прямою нормою діючого Закону є заборона залучати до виконання оперативно-розшукових завдань осіб, професійна діяльність яких пов'язана зі збереженням професійної таємниці, а саме: адвокатів (стаття 11 Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність»).

Забороняється залучати до конфіденційного співробітництва під час проведення негласних слідчих дій адвокатів, нотаріусів, медичних

працівників, священнослужителів, журналістів, якщо таке співробітництво буде пов'язане з розкриттям конфіденційної інформації професійного характеру (стаття 275 КПК України).

Аналогічно забороняється залучати адвоката до конфіденційного співробітництва під час проведення оперативно-розшукових заходів чи слідчих дій, якщо таке співробітництво буде пов'язане або може призвести до розкриття адвокатської таємниці (п. 8 частини 1 статті 23 Закону).

З огляду на наведене, Рада адвокатів України наголошує, що дотримання принципу конфіденційності є необхідною і щонайважливішою передумовою довірчих відносин між адвокатом і клієнтом, без яких є неможливим належне надання професійної правничої (правової) допомоги, здійснення захисту та представництва. Розголошення відомостей, що складають адвокатську таємницю, заборонено за будь-яких обставин, включаючи незаконні спроби органів досудового розслідування і суду допитати адвоката про обставини, що складають адвокатську таємницю (стаття 10 Правил адвокатської етики).

Також, Радою адвокатів України взяті до уваги ряд рішень ВКДКА з питань пов'язаних з встановленням дисциплінарного проступку в зазначених діях адвоката, зокрема рішення № XI-004/2016 від 30.11.2016 року, № V-009/2016 від 26.05.2016 року, № V-011/2017 від 30.05.2017 року, № VI-002/2018 від 26.06.2018 року.

Враховуючи наведене вище, Рада адвокатів України наголошує на законодавчо визначеному обов'язку правоохоронних органів здійснювати оперативно-розшукові заходи чи слідчі дії у рамках діючого законодавства, зокрема зазначеним органам забороняється залучати адвоката до конфіденційного співробітництва.

Таким чином, погодження адвоката на конфіденційне співробітництво під час оперативно-розшукових заходів чи слідчих дій є порушенням Закону та відповідно може тягнути дисциплінарну відповідальність.

Рада адвокатів України вважає за необхідне роз'яснити, що у контексті приписів статті 23 Закону та Правил адвокатської етики, кожен адвокат зобов'язаний утримуватись від участі в конфіденційному співробітництві під час оперативно-розшукових заходів чи слідчих дій, оскільки таке співробітництво може привести до розкриття адвокатської таємниці, натомість у разі отримання пропозицій щодо здійснення таких незаконних дій, адвокати мають звертатись до правоохоронних органів та повідомляти про такі факти ради адвокатів регіонів з метою захисту своїх прав та гарантії адвокатської діяльності.
